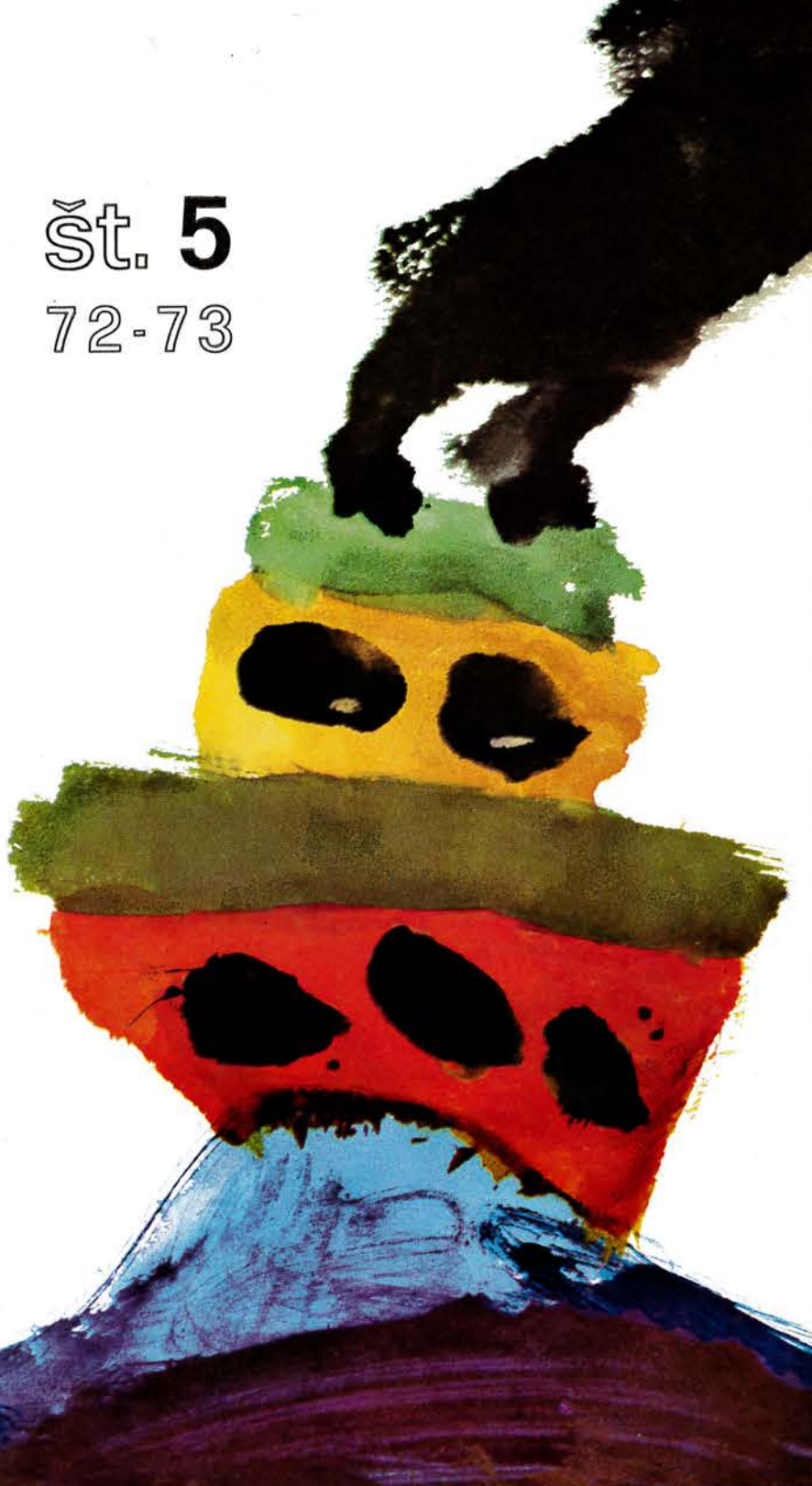

Št. 5

72-73

G
A
L
L
E
B

Vsebina

Vojan Arhar: Zapiski veselega vrabčka	105
Neža Maurer: Pust	108
Vojan Arhar: Zima	108
Angelo Cerkvnik: Pečenko ni verjel, dokler...	109
Kajetan Kovič: Sneženi mož	112
Danilo Gorinšek: Pustna pesem	113
Miro P.: Gropada	114
Tone Pavček: Trapa in Trap	115
Valentin Polanšek: Pustni krap	116
Nastanek Moskve in trdnjave Kremelj	118
Aleksej Tihonov: Vrabčja bolezen	119
Meta Rainer: Butale in Trapale	120
Neža Maurer: Beli muc	120
Prev.: Stana Vinšek: Dobri zaslužek	121
Vlado Firm: Kuna belica	122
Ivan Furlanič: Mali smučarji na snegu	123
Šolarji pišejo	124

Mesečnik (8 števil)

Izdaja:

Založništvo tržaškega tiska, Trst

Glavni urednik:

Lojze Abram

Odgovorni urednik:

Albin Bubnič

Uredništvo in uprava:

Ul. G. Amendola 12

34134 Trst - tel. 41 55 34

Tiska:

Graphart, Trst

Naslovna stran:

Marko Ternovec

2. razred

osn. šole v Rojanu

Posamezna številka:

150 lir

Letna naročnina:

1.200 lir

Vojan Arhar:

Ilustr. Božo Kos

Zapiski veselega vrabčka

Maškara

Neko popoldne, ko sem po izdatnem kosilu zadovoljno dremal v starem žlebu, je priletel na streho prijatelj Čivko in mi na ves glas zaklical! »Greš z menoj? Ogledala si bova ptiča, kakršnega še nisi videl. Pravijo mu papiga!«

Seveda sem bil za to! Pustolovščine me vedno privlačujejo, zlasti pa sem zraven povsod tam, kjer ne manjka zabave in se dobi kaj dobrega za v kljun.

S Čivkom sva hitro odletela vzdolž drevoreda in se ustavila pred veliko starinsko hišo. »Tu stanuje teta Amalija,« je razigrano zaščebetal Čivko. V isti sapi pa je še dodal, da je teta zelo dobrega srca in izvrstna kuharica.

Zadnja ugotovitev me je še posebno razveselila. Na tihem sem že začel upati, da je teta Amalija prav danes spekla dišečo orehovo potico z rozinami. Že ob sami misli na takšno dobroto sem kar zamižal od ugodja. Prav gotovo

bi se predal prijetnemu sanjarjenju, če me Čivko ne bi krepko dregnil pod rebra. »Zletiva na balkon!« mi je pomežiknil. »Tam živi tisto čudo, o katerem sem ti pravil.«

Komaj sva prišla na balkon, obdan s starinsko železno ograjo, sem zagledal na stolu ob oknu starejšo ženo, ki je pletla debele nogavice. Poleg nje je bilo stojalo. Na vrhu stojala pa se je sem in tja nenehno prestopal dokaj ne navaden ptič.

Bil je najmanj petkrat večji kot jaz, oblečen pa tako slikovito, da sem kar ostrmel. Medtem ko imamo mi vrabci perje neupadljive barve, je bil ta ptič lepši kot mavrica.

Ko naju je čudežni ptič zagledal, je začel na ves glas vpiti. Tudi jaz in Čivko sva se drla, kolikor so nama dala pljuča. Tolikšen hrup je privabil teto Amalijo. Hotela naju je pregnati z dolgim o-

melom, a je po nerodnosti zadela rob ograje. Na veliko jezo ji je ostal v roki samo zlomljen ročaj.

K sreči sva jo s Čivkom pravočasno pobrisala, ker bi jo sicer pošteno skupila. Jaz sem odfrfotal na streho, prijatelj pa kdove kam. Čeprav sem ga še tako iskal, ga nikakor nisem mogel najti. Izginil je, kot bi se vdrl v zemljo.

Nekaj časa sem sameval, nato pa sem se sam vrnil na balkon. Okno in vrata so bila še vedno odprta, papigo pa je, kot izgleda, teta Amalija že prej odnesla v drugo sobo. Kako prijetno sem bil presenečen, ko sem našel na sobnih tleh več raznobarnih papiginih peres.

Zdaj sem se lahko okinčil tudi jaz. Pobral sem najlepša med njimi in si jih ponosno zataknil v glavo, krila in rep. Tako imeniten nisem bil še nikoli!

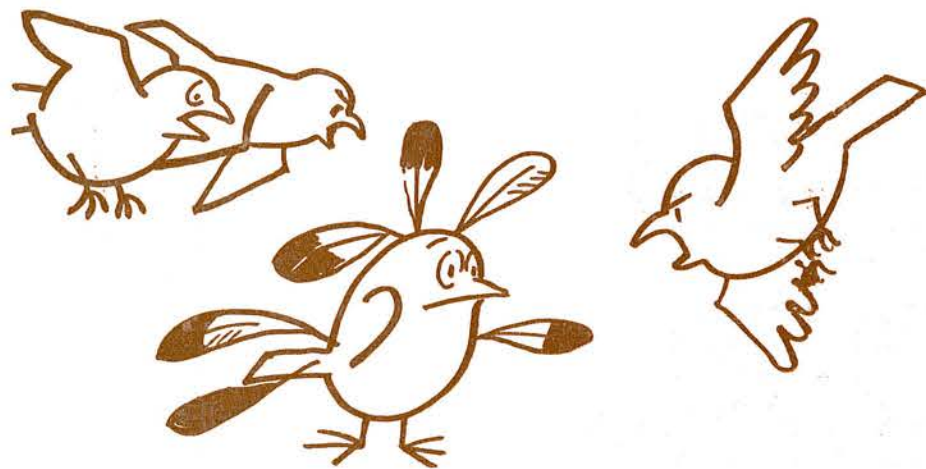
Ves vesel sem se šel pokazat v sosednjo ulico. Pričakoval sem

splošno občudovanje, pa sem kaj slabo naletel. Komaj sem prišel nekaj hiš daleč, so me že opazili tamkajšnji ptiči. Zagnali so vik in krik, da sem maškara, se zapodili vame in me začeli neusmiljeno kav sati.

Junaško sem se jih otepal, vendar ne preveč uspešno, saj sem zašel med pocestne pobaline, ki jim je bilo pretepanje vsakdanja zabava. Med objestnim vreščanjem mi niso populili samo vsega papigininega perja, marveč tudi precej mojega. Nazadnje sem jim le nekako ušel. Bil pa sem tako grdo oskuben, da sem se samega sebe ustrašil.

Domov sem se vrnil šele ob luninem svitu. Dva tedna se sploh nisem pokazal iz žleba. Bilo me je sram. Zdaj je že bolje. Včeraj sem se gledal v cestni luži. Povsod tam, kjer ni bilo prej čisto nič, mi že poganja nežen puh.

(Dalje)

P U S T

Ilustr. Klavdij Palčič

PUST PAČ NAJLEPŠI
OD LEPIH JE DNI,
VSAK JE ZDAJ TO,
KAR SI ŽELI:

JE DEKLICA VILA
IN DEČEK GOSPOD —
VZAMETA TORBO,
PA GREŠTA NA POT.

PLEŠE IN POJE
ONA KOT ZNA —
ON PA POBIRA
KROFE ZA OBA.

SREČUJETA MAČKE,
MEDVEDE, ZVERI —
MED NJIMI JO ZAJEC
BREZSKRBNO DROBI.

PUST RES NAJLEPŠI
OD LEPIH JE DNI —
KER SE NIKOGAR
NIHČE NE BOJI.

ZIMA

Zima spušča se z goré,
z njo sneženi so možjé.
Kljukast nos ima leden,
v malhi nese mraz strupen,
na doline, strmi breg,
iz rokavov stresa sneg.

Jaz pa v kožuh sem zavit,
pojdi, Zima, se solit!
Tu na klancu je živó,
da nikoli še takó,
smeh nas druží, šala, vrisk,
s sankami gremo kot blisk!

Ilustr. Magda Tavčar

Pečenko ni verjel, dokler...

«Konji imajo različne značaje, razume jih samo, kdor si daje z njimi opravka in kdor z njimi govori kakor s človekom».

Marwin, slavni ameriški dirkač in zdravnik

Na Škrjančevini blizu Črne drage, vasi ob sevezahodnem vznožju obrobne snežniškega pogorja, je živel lipičan Blisk, konj, ki je v svojem burnem življenju previhral hude čase in velike težave. Bliska so že pred prvo svetovno vojno, potem v letih te vojne in tudi še dolgo po vojni poznali ne samo v Črni dragi, marveč tudi daleč naokrog, vsi ljubitelji konj, prav posebno še otroci. O njem so pripovedovali resnične pa tudi izmišljene zgodbe, postal je pra-

vi legendarni junak. Ko je močno ostarel in živel na Škrjančevini samo še nekakšno upokojensko življenje, je počasi tonil v pozabo. Le Škrjančevi so še vedno mislili nanj in skrbeli zanj, saj mu je bil Vide že med vojno nešteto krat obljubil, da bo živel na Škrjančevini, dokler bo lahko mulil travo in grizel zob.

Vide je zvesto vztrajal pri dani besedi. Blisk, že napol slep in naglušen, se je, svoboden, brez brzde in uzde, sprehajal po obsežni kmetiji,

po bližnjih pašnikih, logèh in po gozdu, sprehajal se je in tu pa tam postal, pomulil kakšno travno bilko, bolj iz navade ko potrebe. Vide je menil, da premišlja, da se spominja davnih časov, ko je bil korenjak, ko je delal za dva krepka konja, menil je, da premišlja in žaluje, ker je tako ostarel, oslabel in onemogel, ker se mu dozdeva, da je odvečen, skorajda nekakšen prisklednik. Vide mu je pregostokrat skušal dopovedati, da ni odvečen, da je pošteno zaslužil tisto travno bilko, ki jo pomuli, tisto zrno zobi, ki ga zmelje, tisti skromni kotichek v toplém hlevu. Blisk je rad živel, se iz vsega srca razveselil, ko ga je Vide, Tine ali kdo drug pobožal po žametnem gobcu, ko ga je obdaril z lepo besedo ali s kocko sladkorja. Rad je živel, prav posebno zaradi ljubezni Škrjančevih, ki ga je objemala na vsakem koraku. Saj se tega ni zavedal, le čutil je in pogostoma prislonil glavo k licu človeka.

Res je, Blisk je previharil hude čase, a najhujše ga je še čakalo, prikradla se je tegoba, na katero ni bil pomislil ne Vide ne kdo drug na Škrjančevini, najmanj pa Blisk sam. Blisku je postopoma — izpadel zob za zobom in nekega dne je izgubil poslednji zob. Vidno je hiral.

«Le kaj mu je?» so se v skrbeh zanj trapili Škrjančevi. Opazili so, da je puščal v jasliah ves oves, da je le kakšno zrno dolgo dolgo mlel. Tudi njegova sosedka, še sorazmerno mlada madžarka Božica, temno rjava kobilica, ga je začudeno pogledovala. Ime Božica se je prijelo, ko je, še prav mlada, ob koncu prve svetovne vojne, v mrzlem novembru, pritavala, sestradana in prezebela, na Škrjančevino ter moledovala za pest zobi in kotichek v hlevu. Tedaj so rekli otroci: »Božica, vzemimo jo!« Po-

slej ni bila več božica, a ime Božica ji je ostalo. Sprva ni Bliska razumela. Kdaj pa kdaj jo je zamikalo, da bi prigrabila njegov oves ter ga pospravila, saj je bila na moč ješčca. Vide je uganko kaj kmalu razvozlat. »Zob nima,« je povedal ženi. Ta je skušala Videta potolažiti: »Počasi si bo utrdil čeljustne mišice in kosti in bo kar z njimi mlel zob.«

Nemara res, si je mislil Vide. Božica pa ni »mislila« tako. »Domislila« se je nečesa boljšega. Domisli-

la? Mogoče pa sta se z Bliskom »pomenila«? Težko je reči kaj določene-ga, zapisati je mogoče le golo dejstvo: Božica je nekega dne prigrabila njegov oves, ga z zobmi zdrobila, zmlela v nekakšno jéščce, malodane kašo in tako predelano zob izbljuni-la v jasliah pred Bliskov gobec. Blisk je kašnató zmes pri priči použil in po dolgem času spet veselo zarez-getal.

Vide je kaj kmalu opazil, kaj se v hlevu dogaja. Skraja je lastnim očem komaj komaj verjel. Moral se je do dna prepričati. Opazoval je Bliska, ki je, svoboden, neprivezan, stal ob jasliah in čakal, da je Božica najprej pospravila svoj obrok, nato pa prigrabila njegov oves, ga počasi mlela in sproti polagala pred Bliskov gobec.

Vide je potem pogostoma opazil, da je Blisk, ki je bil nekoliko višji ko Božica, »objel« kobilico tako, da

ji je segel z glavo in vratom čez njen vrat in jo nekaj trenutkov tako »objemal«.

Nihče v vasi ni mogel Videtovi zgodbi verjeti, nihče razen Lovra Groma, velikega ljubitelja konj in botra nekaterim Videtovim vnukom. Pa sta nekega dne Vide in boter Lovro povabila šolskega upravitelja Pečenka, ki je najvztrajneje trmoglavil in venomer gonil: »Pojdita no, ta je pa bosa!«, naj pride na Škrjančevino in se prepriča, da Videtova pripoved ni iz trte izvita. Pečenko se je vabilu odzval in se nekega dne proti večeru oglasil na Škrjančevini. Stopil je za Videtom in botrom Lovrom v hlev in čakal, da je Vide stresel prgišče zobi v jasliah najprej Božici, potem pa Blisku. Ko je Božica pospravila svoj obrok, se je lotila Bliskovega ovsa... Pečenko sprva svojim lastnim očem ni mogel verjeti, z očmi je le požiral dogajanje, strmél, začudenost mu je zaprla besedo, ki mu je obtičala globoko v grlu in ga davila. Najprej je od sramu zardel... Sramoval se je, ker ni Lovru in Videtu verjel, še bolj pa se je sramoval, ker se je zavedel, da ne bi bil smel preso-jati konja po poprečnem člove-

škem kopitu... Verjel pa je, in ne samo on, poslej je Videtovi zgodbi verjela vsa vaška srenja.

Božica, ki naj bi jo bil pri poljskih delih zamenjal nedavno kupljeni vlačilec in ki naj bi jo bili prodali nekemu manj premožnemu kmetu v bližnjem Zarečju, je — ostala na Škrjančevini. Vsi so se iz vsega srca razveselili, najbolj pa najmlajši rod. Vide je tudi Božici obljubil dosmrtno upokojensko življenje.

»Kdo bo pa njej mlel oves, ko bo ostarela ter izgubila zobe?« je zaskrbelo Tineta.

»Dajali ji bomo debeleje zmleti koruzni in morebiti tudi ovseni zdrob. Od gladu že ne bo umrla,« ga je potešil Vide in, kar je rekel, ni oporekel. Dano besedo je zvesto in možato držal.

Ne Božica ne Blisk nista noben dan pogrešila zajetnega prgišča zobi, nista nikdar okusila grenkega okusa biča, nikdar na svoj rovaš slišala psovke ali godrnjave besede, nikdar občutila mraza in zime. Vide ju je, enako kakor vsi Škrjančevi, ob vsaki priložnosti obdaril z božajočo besedo in kadar je le kako utegnil, s prijateljskim večernim pogovorom.

KOTIČEK ZA NAJMLAJŠE

Kajetan Kovič
Ilustr. Magda Tavčar

Sneženi mož

BELI MOŽ, SNEŽENI MOŽ
ZA VASJO STOJI
IN POPOTNO PALICO
ŽE V ROKAH DRŽI.

KAM BOŠ ŠEL SNEŽENI MOŽ,
V POLJE ALI LOG?
KAJ BOŠ VENDAR S PALICO,
KO PA NIMAŠ NOG?

SONCE JE POKUKALO
Z MODREGA NEBA,
V DALJNI SVET ZAMIKALO
BELEGA MOŽA.

IN TAKO NENADOMA
JE ODŠEL NA JUG,
DA DOMA POZABIL JE
METLO IN KLOBUK.

Danilo Gorinšek:

Ilustr. Božo Kos

Pustna

Kdo le zdaj se nas usmili,
kaj ta čas se le godi?
Ves so svet preobrnil,
da na glavi vse stoji:
lovec plah po cesti bega,
zajec goní ga, — zares! —
kot da dobra sta kolega,
ovca z volkom gre na ples.
Sredi zime — glej, marjetko,
kakor da cveti že zdaj maj,
medved star tacá pred kletko,
v kletki pa mu je — čuvaj!...
Kdo le zdaj se nas usmili,
kaj ta čas se le godi?
Pust krog nas pač motovili,
kdor ni pust, se mu smeji...

pesem

NAŠI KRAJI IN LJUDJE

Miro P.

GROPADA

Gropada leži na golem kraškem svetu na precej položnem pobočju Golega vrha, 397 metrov nad morjem. Cerkev sv. Roka stoji namreč tako visoko kot openski obelisk. Vas sama je malo zavarovana pred burjo, ima pa lep razgled na Padriče in padriško polje, na trbiško cesto, na novo električno centralo in pogled sega daleč tja do Opčin.

Na severni strani Gropade je gola gmajna, na vzhodni pa nekaj gozda, v katerem je v glavnem gabrovina in leska in nekaj ostankov starih hrastov, ki so morda še priče zgodovine Gropade, o kateri pravijo, da je najstarejša vas v okolici. Menda so se v tem kraju, kjer je pozneje nastala Gropada, ustavili prvi prebivalci že 200 let pred ustanovitvijo Trsta. Južna stran Gropade pa se razteza v polja in pašnike.

Morda bi našli nekaj pisane zgodovine na starih «jrtah», podbojih vhodnih vrat, na katerih so bile stare letnice in razni okraski. A teh kamnitih «jrt» dandanes skoraj ni več, ker so jih lastniki v prejšnjih časih poprodali na Opčine, kjer so jih bogatini vzdali v portale svojih vil.

Vzhodni del vasi se imenuje Gaja. To je gozdnato pobočje, ki se spušča proti Bazovici. Tam je svet votel, poln slikovitih podzemskih jam s slovitim Jamendolom, globokim breznom, o katerem krožijo marsikatero govorice in legende med našimi ljudmi. Pot po Gaji je lepo sprehajališče do glavne ceste, ki iz Bazovice pelje na Opčine. Pod vasjo, na pol poti med Gropado in Padričami, je šolsko poslopje, ki so ga bili zgradili 1912. leta. V njem je

tudi slovenska šola, ki so jo pred nedavnim poimenovali po partizanskem pesniku Karlu Destovniku — Kajuhu. Do leta 1912 so morali namreč gropajski otroci ob vsakem vremenu hoditi peš v šolo v Bazovico ob samem koščku črnega kruha za ves dan, ker je bil v tistih časih pouk dopoldne in popoldne.

Gropada je kmečka vasica. V vasi redijo okrog 200 glav goveje živine, mleko pa hodijo prodajat v mesto. V zadnjih dvajsetih letih je vas spremenila svoje staro lice. Modernizirala se je, saj je v Gropadi nič koliko avtomobilov in traktorjev, ki jih imajo ljudje za opravljanje svojega dela. Gropada je z mestom povezana z avtobusom, ki se ga prebivalci poslužujejo, ko odhajajo vsak dan na delo v mesto. Ko se delavec vrne domov, se izpremeni v kmeta in nadaljuje z delom v hlevu in na polju.

Gropada je danes na meji med Italijo

in Jugoslavijo. Za vasjo je meja, ki služi za prehod domačinov, ki imajo svoja posestva na jugoslovanskem ozemlju, odkoder vozijo domov poljske pridelke, drva in seno.

Na kraju, kjer stoji cerkev, je v davnih časih bila skupina hrastov. V duplu enega od teh je bil kipec Matere božje. Tu so Gropajci v davnihi opravljali svoje verske dolžnosti. Cerkev je zelo stara. Pravijo, da je celo starejša od prenovljene stolnice sv. Justa v Trstu. Natančnejših podatkov pa ni. Pri gropajski cerkvi je nekoč stala tudi «štirna», ali bolje vodnjak, ka-

mor so hodile gospodinje po vodo. Po dnevni molitvi pa so se rade zbirale ob «štirni» in se pogovarjale o dnevni dogodkih. Novice se v starih časih niso tako naglo širile, kot sedaj, a snovi za pogovor ni nikoli zmanjkalo, ker če že ne drugega, so se Gropajke pogovarjale o domačih stvareh.

Vas Gropada je lepa izletniška točka. Gropajci so zelo prijazni in gostoljubni ljudje, zato ni čudno, če meščani radi prihajajo v Gropado, kjer se lahko naučijo svežega zraka in se vsaj nekoliko razvedrijo, daleč od vrveža mestnih ulic.

Tone Pavček

Ilustr. Magda Tavčar

TRAPA IN TRAP

*Neko noč sta Trapa, Trap,
suh trebušček, debel vamp
trapa trap, trapa trap
brez pižame in copat
šla v grofovsko postelj spat
na strašansko velik grad —
trapa trap, trapa trap.*

*Ta strašansko velik grad
bil začarani je grad.
trapa trap, trapa trap:
skozi line sedem sap,
skozi vrata sedem cap
je prišlo cip cap odzad,
kjer sta spala trapa, trap
in ju lopnilo za vrat.
Trapa trap, trapa trap.*

*Ker takrat sta trapa trap
suh trebušček, debel vamp
spala kakor dvoje klad
trapa trap, trapa trap,
zdaj ne vesta, če takrat
umrla sta od sap in cap,
trapa trap, trapa trap;
to pa vesta, trapa, trap,
da zvečer ne gresta spat
brez pižame in copat.*

Pustni krap

Krapi so dandanes spet bolj redki po hišah, redki pa zato, ker smo se morda že preobjedli vseh dobrot.

Včasih krapov ni bilo preveč. Takrat pa zategadelj ne, ker je vsepovsod bolj trda predla za živež — in so zadišali le ob večjih in največjih praznikih na mizah.

Pust pa je bil najbrž še zmeraj dovolj masten krog ust! — Jurijeva domačija ni bila prav premožna. Edino bogastvo so bile menda številne češplje, ki so od vseh strani obdajale hišo. Zato ni čuda, da je bilo tako pri hiši, da so imeli celo leto opravka s tem drevjem. Vsi so ga negovali, ga nenavadno čislali in se tudi pošteno bali zanj. Kar zgodaj spomladi je cela družina začela snaziti drevesa. Odrezovali so s sočutjem suhe ali od snega ali vetra nalomljene veje, odstranili mah raz debela in trebili gnoj, katerega so prejšnjo jesen tja natrosili. Potem so opazovali, kje je najprej zacvetelo, kje se je največ ptičev zadrževalo, kje so se pozneje pokazali prvi golenci — in končno, kje so prvi sadeži dozoreli. Vsak član družine pa je imel svoje češpljevo drevo, katero je s podvojeno skrbjo gojil in ljubil. Vrh tega so imela skoraj vsa drevesa še svoja imena! — S kako vestnostjo so pospravljali jeseni bogato žetev! Niti en sadež ni prišel

v nič. Nakuhalo so čežane in raznih vrst marmelade, največ češpelj pa so posušili. Nekaj so jih tudi namočili za žganje. A za ta namen so porabili le presežek in tisto, kar se ni dalo na drug način izkoristiti. Seveda je to žganje, ki se imenuje češpljevec ali slivovka, bil le za posebne priložnosti in praznike. Posušene češplje pa so leto dni, od enega do drugega obiranja, v tej ali oni obliki bile poslastica nedeljskih, če ne vsakdanjih jedilnikov. Jurij in njegova družina so bili resda z dušo in telesom povezani z njimi!

Da — in te češplje imajo tudi s pustnimi krapci opravka! Morda najpomembnejšega!

Čeprav je bilo tujim otrokom na 28. december dovoljeno šapati tudi češplje, Jurijevi na to niso polagali tolikšnega pomena kakor na njihov lastni domači običaj, ki je prišel o pustu na vrsto.

Bilo je petero oseb pri hiši. Zato so najprvo napekli petero krapov. Potem je dobil vsak enega, ga vtaknil med zobe in šli so »češplje trest«, kakor so temu početju pravili. Ampak to ni bila več samo šega, marveč nekak obred, poln pričakovanj in skrivnostnih sil.

Tisti pust pa je bilo snega, da je bilo od sile. Vremenski pregovor te-

daj ni zadel, ki pravi, da o pustu pride odjuga, ker krapa ovoha.

Jurij se je pognal najprej k svojemu drevesu. Pa ni prišel do njega. Snegu ni bil kos. Moral mu je narediti oče gaz. Potem je šlo.

Objel je deblo in ga skušal stresti. Drevo se seveda ni zganilo. A tresel se je fant. Ljut sever mu je bril v obraz. S krapom med zobmi je pravil tiste običajne besede:

»Polno bodi, polno bodi pri nas in pa povsodi!«

Vsak je najprej opravil pri svojem drevesu. Potem so gazili vsevprek in momljali vedno isto. Bilo je smešno to gledati in poslušati. Vsak je držal svoj krap v ustih. Samo tisti konec je bil še topel, ki je tičal med zobmi, ostali del pa je bil zmrzel. Oče je marsikatero češpljo prijel le s premočnimi željami, pa se je usul sneg nanj, da je izgledal kot snežak. Nihče se ni upal zgubiti kake druge besede. Vse se je dogajalo z jako pomenljivo resnostjo.

Ko je bilo to nevsakdanje opravilo končano, so vsi domači krenili v hišo in premlevali v ustih zmrzli, rodi krap.

Jurij pa se spomni še jablane ob hlevu, ki je naslonila obtežene veje na strmo streho. Kaj, če bi še njo stresel, pa bo tudi ona letos več obrodila, da bo zadosti krljev?! je pomislil — pa je že stal poleg nje. Suval je v mlado deblo. Naenkrat rahlo završi vrh drevesa. Sneg se usuje raz veje na hlevsko streho, cela bela gmota se zgane... in puš!... silna belina se skida na fanta — in ni ga bilo več!

Kratek krik, ki je ušel iz Jurijevih ust, je čula mati. To je bila njegova rešitev!

Ko so fanta izvlekli iz mrzlega kupa, se je zadril, da je bilo vse zbegano.

»Kaj pa si tu pri hlevu iskal?« ga je osorno ošvrknil oče.

»Morda je cepec še jablano mislil tresti!« je bevsknila sestra.

Ko je Jurij obstal, je bila vsa družina prepričana, da je bila pač višja kazen, da je fanta zasulo. Iskali so še izgubljeni krap, pa zaman.

In glej čudo: tisto leto je obrodila jablana toliko kot še nikdar!

Vse češplje pa so povprečno odvrogle bore malo.

Ko so otresali in obirali debela, sočno zaokrožena jabolka, se je Jurij spomnil svojega krapa, ki ga je zgubil o pustu:

»A veš, zakaj nismo našli krapa? — He, jablana ga je sama pojedla in zato nam vrača toliko lepih jabolok!«

Kmalu bi vsi domači verjeli, da je jablana pojedla tisti krap.

Od tedaj naprej so potlej vedno tresli tudi jablano ob hlevu, ko je prišel spet pust.

NASTANEK MOSKVE in TRDNJAVE KREMELJ

O nastanku današnje prestolnice Sovjetske zveze Moskve se moramo oslanjati samo na legendarna izročila, ki pravijo, da je pred 800 leti ob bregu reke Moskve nastala prva naselbina. Legenda pravi, da je bojar Stepan Kučko na lovu zagledal dvoglavega orla, kako je ubil merjasca. Za bojarja je bilo to božje znamenje, in je dal na kraju te lovske prigode zgraditi lovsko vasico z imenom Kučkovo. V sanjah je nato bojar videl, kako se je vas spremenila v mogočno mesto s trdnjavo, obkroženo z belimi zidovi in stolpiči.

Res se je Kučkovo kmalu razvilo v cvetoče mestece, ker je bojar pobiral mitnino od vseh ladij, ki so plule po reki. Razcvet mesteca je vzbudil nevoščljivost sosednjega kneza Jurija Dolgorukega, ki je nekoč povabil bojarja Kučka na lov. Naslednje jutro so našli bojarja mrtvega. Kučko je postal prva žrtev v zgodovini Kremlja, v kateri ne manjka nasilij, spletk, rovarjenja in umorov.

V letu 1325 je vladar Peter izbral Kučkovo, to nepoznano mestece ob reki Moskvi, za svojo prestolnico. Nekaj let kasneje pa je veliki knez Ivan Danilovič Kalita, vrhovni poglavar Rusije, zaukazal mestece utrditi z obzidjem in trdnjavi dal ime Kremelj. Ta je bil ločen od mesta, obdan z obzidjem in že od tedaj nekak svet zase, mračen, poln skrivnosti in tajn, pač središče neomajne moči.

Moskovski Kremelj — beseda pomeni trdnjava ali grad — je dejansko mestna četrt zase. Obzidje, ki ga obdaja, je nekaj več kot dva in pol kilometra dolgo, visoko 20 metrov in okrašeno s številnimi obzidki. V samem obzidju je pet vrat, ki vodijo v notranjost. Znotraj obzidja pa je kopica

palač, cerkva in samostanov ter vladnih in državnih poslopij. Najbolj znane so katedrale Uspenskega, Arhangelškega in Blagovješčenskega, zunaj kremeljskega obzid-

ja pa stoji Vasilijeva cerkev, prva mojstrovina, ki jo je dal zgraditi ruski car Ivan Grozni. Pravijo, da je car po dokončani gradnji cerkve, ki jo kaže slika, dal graditelja oslepiti, da ne bi mogel nikoli več ustvariti nekaj tako krasnega.

V poznejših stoletjih so si sledili nešteti

napadi na Moskvo in Kremelj. Mesto je bilo večkrat premagano in požgano, a je trdnjava Kremelj znova zrastle in bila vsakokrat bolj utrjena. Mesto pa se je vedno bolj širilo in se razvilo v današnje vele-mesto, sredi katerega še vedno kraljuje Kremelj.

Aleksej Tihonov

Ilustr. Bine Rogelj

VRABČJA BOLEZEN

Vrabc se je razjezil na svojo ženo. Sedel je v gnezdu in niti je jedel niti pil niti je besedo s kom spregovoril. Sosedje je moril dolgočas brez njegovega čivkanja.

Pa je k vrabcu prišel petelin in vprašal:

— Ko — ko — ko! Sosedja, ali je vaš mož doma?

— Doma, bolan leži, — odgovori vrabčeva žena.

— Kaj ga boli?

— Grlo.

— Podvizajte se do mlina in prinesite zrno ovsa. Ovsena kaša mu bo ozdravila grlo.

— Saj sem že to storila, pa mu ni pomagalo.

Vtem prileti vrana:

— Sosedka, ali je vrabc doma?

— Doma, bolan leži.

— Kaj ga boli?

— Hrbet.

— Spustite se v zelenjavni vrt. Prinesite list pelina in mu z njim ugrejte hrbet.

— Ugrela sem ga, pa ni nič pomagalo. Zdaj ga še na strani boli.

Prifrtotala je prepelica in pobarala:

— Ali je vrabc doma?

— Doma, bolan leži.

— Kaj ga boli?

— Peta.

— Potrudite se do zelenjavnega vrta, kjer raste mak. Skuhajte mu od maka čaj in mu z njim ugrejte peto.

— Saj sem jo že grela, pa niti to ni pomagalo.

Nazadnje je vrabcu bilo jeze dovolj, a nasveti sosedov so mu postali nadležni. Sprehodi se po strehi, sede na slame in zacvrči:

— Ozdravel sem, živ, živ! Zadovoljen sem, živ, živ! Vrabcu je dobro, živ, živ! Sosedje, pridite! Pridite na razgovor! Nista mi potrebna ne čaj ne kaša. Potreben sem dobre družbe in veselega pomenka. Živ, živ!

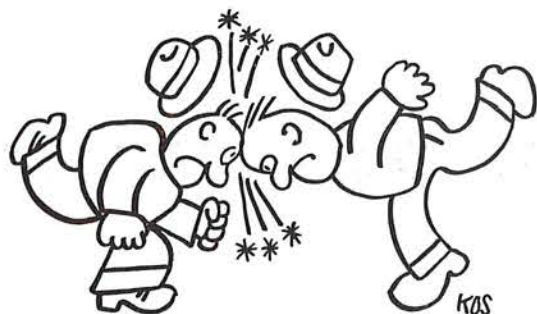
Prevod: Tone Batagelj

BUTALE IN TRAPALE

(Humoreska)

Butale in Trapale
so skregane na smrt,
še veter je butalski
s trapalsko burjo sprt.

Butalci in Trapalci
si skočijo v lase,
a žrtve ni nobene,
ko konec je vojské.

Butalske in trapalske
butice so ko zid!
Na žalost in na jezo
gredo se ga napit!

BELI MUC

Belo polje, beli gozd,
belo jutro, beli mraz —
črni muc po mleko gre
po stezici v belo vas.

Bela koza belo mleko
v belo kanglo nacedi,
potlej urno dver zapahne,
da ji v hlev ne zasneži.

Črni muc počasi stopa —
pod nogami skliza led —
kremplje širi, rep zavaha,
sneg za njim zameta sled.

Mucke gledajo skoz okno:
Kdaj bo ljubi muc prišel?
Burja cvili, sneg se usiplje —
skoraj je že gaz zamel.

Nekaj belega se plazi
k beli hiški pod goro ...
Tiho ždijo črne mucke,
tiho vrata se odpro.

Belo kanglo beli muc
na pečico odloži,
brž s kožuha sneg otrese —
in objame mucke tri.

Dobri zaslužek

(ŠVEDSKA PRAVLJICA)

Nekoč sta živela mož in žena, kj sta od časa do časa želela srkniti krepko kapljico; zato sta se jezila, da je žganje tako drago, in nenehno sta si razbijala glavo, kako bi si ga dovolj nabavila.

Naposled se je žena nečesa domislila: Prodala bosta kravo in za ves izkupiček kupila žganje, ki ga bosta potem prodajala po čašicah za 3 denarje. Da pa ne bi porabila več pijače, kot bi imela zaslužka, sta se domenila, da bo vsak, ki bi si rad privoščil kozarček, drugemu plačal 3 denarje. To bo vsekakor dober zaslužek.

Odpeljala sta torej kravo v mesto, jo prodala in žganje spravila domov, mož pa je kljub temu še imel 3 denarje. Tedaj je rekel ženi:

«Natoči mi kozarček!»

«Prej mi daj 3 denarje!» je zahtevala žena.

Mož je ženi koj plačal zahtevani znesek in vesel popil žganje. Zdaj pa si ga je pozelela še žena.

«Daj mi kozarček!» je moledovala.

«Prej plačaj tri denarje!» je rekel mož.

Koj je dobil mož 3 denarje, žena pa svojo pijačo.

Kmalu pa se je možu spet zahotelo žganja in moral ga je plačati ženi; nato je žena postala žejna in morala denar odšteti možu. In tako so romali ti trije denarji in kozarček za kozarčkom od roke do roke, dokler je žganja zmanjkalo. Kje je bil zdaj zaskužek?

SLIKE IZ NARAVE

Vlado Firm

Riše Ive Šubic

KUNA BELICA

Ko se nad vasjo spušča mrak in se prižejo prve zvezde, se neslišno splazi iz svojega skrivališča, tam v skednju, prekanjena nočna roparica, kuna belica. V njenih temnih očeh se utrinjajo zlovesče iskricice, vedno in povsod, kadar se podaja na svojo krvoločno pot. Njena bela lisa pod vratom ni vedno snežno bela. Kolikokrat je oškropljena s

krvjo! Ljubi naselja, tista, kjer imajo kurnike in zajčnice. To je njen lovski okoliš. Vitka kot je, se splazi skozi vsako špranjo in nenadoma začne svoje krvavo opravilo. Za njo pa ostajajo mrtve kokoši, umorjeni zajčki. Ne more pojesti, kar je podavila, izbere si le boljši grižljaj.

ŠPORT

Ivan Furlanič

Mali smučarji na snegu

V zimskem času je smučanje ena najbolj primernih in zdravih športnih in rekreacijskih dejavnosti. Zadnje čase vse bolj pogostoma in v vedno večjem številu srečujemo na snegu tudi pripadnike naše slovenske manjšine, ki se odpravljajo ob nedeljah in tudi med tednom na zimske dopuste na bližnja in bolj oddaljena smučišča. Na sneg se odpravljajo celo šole, v katerih so uvedli novo obliko pouka, s tako imenovano šolo v naravi. Drugod po Evropi so v tej obliki pouka že daleč pred nami.

Na področju smučanja je pri nas odigralo pionirsko vlogo Slovensko planinsko društvo v Trstu, ki je starejšim članom in še posebno mladim rodovom omogočilo, da se spoznajo z vse bolj priljubljeno športno

zvrstjo — smučanjem. Smučarskih tečajev Slovenskega planinskega društva v Žabnicah in pri Sv. Antonu blizu Trbiža se vsako nedeljo udeleži nič manj kot 175 tečajnikov. Najbolj razveseljiva ugotovitev pri tem pa je, da je več kot 100 tečajnikov mlajših od 12 let. Vsi ti dobri, srednje dobri in slabši prijatelji bele opojnosti se vsako nedeljo vozijo na smučišča s štirimi avtobusi, katerim sledi še dolga kolona preko 40 osebnih avtomobilov.

Marljivih organizatorjev tako zahtevno delo ni niti najmanj spravilo v zadrego. Še več, vsakega na novo pridobljenega tečajnika so izredno veseli. V letošnji sezoni je smučarski tečaj že četrti po vrsti. Uspehi so nad vsako pričakovanje, saj so presegli najbolj optimistične načrte in najbolj skrite želje.

Pred zaključkom pa se nam zdi potrebno pohvaliti Slovensko planinsko društvo v zvezi s pripravami zimskih športnih iger, ki bodo letos že sedme po vrsti. Nedvomno bodo tudi letošnje zimske športne igre uspеле, kot so vse prejšnje. Igre so na sporedu 25. februarja pri Sv. Antonu za najmlajše, teden dni kasneje, 4. marca, pa bodo tekmovali starejši, po vsej verjetnosti kje drugje. Vse je namreč odvisno od snežnih razmer.

ŠOLARJI PIŠEJO

OČE GABRIJEL

Oče Gabrijel nas je učil v prvem razredu. Bil je dobrega srca in zelo zaveden Slovenec. Mi se ga še zdaj spominjamo, kako je bil dober. Z njim smo bili zelo zadovoljni, ker ni bil strog.

Ko nas je ob koncu šolskega leta zapustil, je bilo njemu in tudi nam zelo hudo.

Rodil se je na Kleniku blizu Pivke. Mi smo ga vsi ljubili. Ko smo izvedeli, da je umrl, smo bili vsi zelo žalostni.

Malvina Coloni
5. r. DOMJO

Oče Gabrijel je bil zelo dober pater. Mene in moje sošolce je učil v prvem razredu. Lepo nas je učil. Zmeraj smo ga vlekli za brado in on se nam je smejal.

Oblečen je bil v dolgo obleko rjave barve. Obut je bil v sandale. Okoli pasu je imel privezan redovniški pas. V naši šoli in v drugih šolah smo ga vsi imeli radi. Tudi drugi patri so ga imeli radi.

Marina Stepancich
5. r. DOMJO

Oče Gabrijel nas je učil v prvem razredu. Bil je zelo priden. Imel je vse otroke rad. Imel je dolgo brado. Mi učenci smo se igrali z brado. Bil je kapucin.

Anamarija Ražem
5. r. DOMJO

ZABAVNA DOGODVŠČINA

Zgodilo se je nekega sončnega dne. Sedela sem na hloedih v hladu. Zraven mene sta se sončili dve prijateljici in njun brat. Kar naenkrat skoči pokonci Livijin brat in pravi: «Hej prijatelji, zakaj bi se tukaj sončili, ko pa lahko kakšno nakuhamo? Danes sonce močno pripeka... in jaz sem že ves poten!»

Vsi smo bili za to. Toda Livija se je oglasila: «Kakšno pa naj nakuhamo? Seveda ne sme biti prehuda.»

«No, ne se bati,» je dejal Peter, «sem že premislil. Kot sem že omenil, pravim, da se potim, zato bi šel v hišo, ki jo gradijo tukaj zraven. Tam bo sence dovolj.»

«Prav, pojdimo tja!» smo pritrdili.

Po poti ni nobeden spregovoril besede. Naposled smo prišli v hišo. Sedli smo na tla. Hotela sem vprašati Petra, kaj naj naredimo. Toda njega ni bilo nikjer. Začeli smo ga iskati po sobah. Sob pa je bilo toliko, da smo se morali med seboj iskati. Bili smo kot v labirintu. Končno se je Peter spet pojavil. V rokah je držal škatico. Odprl jo je in pokazal, koliko kobilic je notri. Potem je rekel: «Te kobilice bomo vrgli v tisti cement, ki ni še posušen.»

To smo tudi storili. Kobilice so ostale prilepljene na vlažnem cementu. Nato smo vzeli zajemalko in začeli metati malto po sobi, ki še ni bila pobeljena. Ko smo porabili vso malto, je Livija vzkliknila: «To je drsališče!» Vzela je žaganje in ga začela potresati po tleh. Potem se je zaletela in se začela drsati po žaganju. Ta čas sta Peter in Franka odkrila škatico v jakov in jih začela metati skozi okno. Toda kmalu je prišlo Livijino opozorilo: «Mamma mia, po stopnicah prihaja gospod!» In že smo tekli kot zmešanje po sobah. Metali smo se na tla. Fantje so poskakali skozi okna. Jaz in Livija pa sva se skrili za neki vogal. Ko je šel mož mimo, sva stekli po stopnicah v zadnje nadstropje. Tam nisva vedeli več kaj narediti. Livija je bila močno žejna. Kakor da bi jih Bog poslal, sem v kotu zagledala steklenice piva. Livija je začela piti prvo, jaz pa sem poslušala, kako je po stopnicah prihajal človek.

Skušala sem Liviji odtrgati od ust steklenico piva, ker sem bila tudi jaz žejna. Ker mi je ni hotela dati, sem enostavno odprla drugo. Mož pa je že hodil po hodniku proti sobi, kjer sva bili medve.

Ni bilo več drugega izhoda kot skočiti skozi okno na ogrodje. Bili sva v zadnjem nadstropju, zato me je bilo strah. Vrhu tega sem videla vse dvojno pred sabo, ker sem bila pila pivo. Počasi sva hodili po ogrodju. Potem sva spet stekli na hloed. Tam se je Livija oglasila: «Se mi zdi, da sem rekla... da ne sme biti prehuda!» Vsi skupaj smo se zasmejali. Livija in jaz pa nisva nikomur povedali, da sva pili pivo. Čudno, da tega sami niso opazili.

Miriam Kandut
1. raz. sr š. «Sv. Ciril in Metod»
SV. IVAN

ZAMAN PO ZDRAVNIKA

Sedela sem pri nalogi, ko sem zaslišala iz sosednje sobe mamino stokanje. Vsa prestrašena sem stekla k njej. Sedela je na postelji in se držala za koleno. Ozrla

se je k meni in me poprosila, naj grem takoj do telefona in naj pokličem doktorja Špeharja.

Hitro sem si ogrnila plašč in kot blisk stekla do najbližje telefonske celice. A nisem mogla dobiti zveze, ker doktor Špehar stanuje onkraj meje v Ankaranu. Zato sem se odpravila čez mejni prehod, ki ni daleč, a tam ni bilo nobenega telefona, razen pri carinikih. Povprašala sem neko žensko, ki mi je povedala, da zdravnik lahko najdem v neki restavraciji, takoj za ovinkom.

Napotila sem se tja. Dolgo sem hodila, a ovineke je bil daleč.

Že se je začelo temniti, ko sem končno zagledala na stavbi velik napis «Gostilna pri Jelenu». Zadržni kos poti sem stekla. Bila sem vsa upehana, ko sem vstopila, in notri je bilo zelo prijetno. Le dva gosta sta sedela pri kavi ter se pogovarjala. Mlad fant, natakar, me je vprašal, kaj želim in mi pokazal telefon. Zavrtela sem številko, a se ni nobeden oglasil. Poskusila sem še enkrat, a zaman. Vsa žalostna sem zapustila gostilno.

Zunaj se je medtem popolnoma stemnilo, zato sem pospešila korak. Ustrašila sem se vsakega avtomobila, ki je švignil mimo. Na meji me niso nič vprašali in sem naglo šla proti domu. Skrbela me je mama. Ko sem prišla domov, sem jo zagledala na nogah. Začutila sem olajšanje. Vprašala me je, kje sem bila tako dolgo, in ko sem ji povedala, mi je za nagrado skuhalo odlično večerjo.

Stella Hrvatini
1. raz. sr. š. «Sv. Ciril in Metod»
SV. IVAN

GLINŠČICA

Jaz sem doma iz Boljunca. Skozi Boljunec teče reka Glinščica. Glinščica ima mnogo izvirov. Jaz jih poznam. Ti so: Krčulj, Pron, Žlico, Kotel, Lopatnik, Čudra in Jajce.

Poleti se grem večkrat kopat v Glinščico. Nekega dne sva šla z očkom k reki. Ko sva prišla do Lopatnika, me je očka vrgel v vodo. Morala sem plavati čez vir, kakor sem mogla in znala. Kmalu bi bila utonila. Najraje bi se bila zjokala, toda mislila sem si: «Če se zjokam, se mi bodo vsi smejali.» Končno sem preplavala vir. Bila sem vesela, ker sem se naučila plavati. Potem sva šla z očkom še do globljih virov. Jaz sem se tedaj kar sama vrgla v vodo brez strahu. Ko sem se nakopala, sva šla domov.

Rozana Klun
3. r. BOLJUNEC

NAŠI PTIČKI

Mi imamo ptičke. Naši ptički so: sinica, kanarček in kos. Sinica lepo poje. Kanarček ima lep kljun. Kos je izvalil pet malih kosičev. Kanarček se hrani s semenji. Sinica se hrani s kruhom in vodo. Kos se hrani s solato in semenjem. Mladi kosi skakajo name, ko me vidijo. Kanarčka imamo v hiši. Včasih zleti tudi iz kletke. Jaz imam rad ptičke.

Darjo Zobec
3. r. BOLJUNEC

NAŠA MUCA

Moja muca se imenuje Tužo. Je zelo pridna. Pije vodo ali mleko. Lovi miši, ptičke in krade meso. Kadar pride babica, jo pretepe. Je siva. Moja muca je stara štiri leta. Rada spi na mehki blazini. Muce so koristne živali. Meni so zelo všeč.

Pavel Vidali
3. r. BOLJUNEC

OBRT V NAŠI VASI

Večkrat sprašujem deda, kako je bilo nekoč, ko je bil on mlad. Pravi mi, da so tedaj ljudje delali vse sami doma. Sedaj pa je vse to prevzela tovarna.

Tudi pri nas na Koroščih je bilo mnogo obrtnikov. Bil je kovač, ki je topil železo in pribijal podkve oslom. Pomagal mu je vajenec. Mizar je v starih časih delal tudi pohištvo. Sedaj pa tega ne dela več, izdeluje samo okna in vrata, le malokrat pohištvo. Čevljar je bil moj dedek. Izdeloval je mnogo čevljev. Ko pridem k njemu, rada pogledam v predalčke, kjer ima shranjeno razno orodje, ki ga je bil rabil pri delu. Najbolj mi ugajajo kleščice, ki jih je rabil za rezanje lukenj. Ima tudi posebno kladivo in žeblice, od katerih so največji po dve centimetra dolgi, manjši pa imajo samo en centimeter.

Babica mojega sošolca Silvana je sama delala copate. Še dandanes jih dela, a samo zase, ker mladim take copate ne ugajajo. Livijina babica je delala obleke za vso vas. Izdelovala je tudi čipke, ki jih je potem prišijala na obleke. Za plačilo je potem namesto denarja dobivala krompir, solato, jajca, kokoši in drugo. V tistih časih so morale žene same peči kruh in pekle so ga vse ženske v vasi.

Dandanes imamo veliko čevljev, preveč oblek, lepo pohištvo in podobno. Toda vse to ni tako trdno in lepo kot nekoč. Tudi mi nismo tako veseli, kot so bili stari ljudje.

Leonora Crovatini
4. r. KOROŠČI

MOJA PUNČKA

Moja punčka se ne joče. Moja punčka se imenuje Franka. Jaz se igram z njo. Moja punčka je lepa in ima lepo obleko. Moja babica ji šiva oblekce. Jaz ji dajem jesti.

Dora Viola
2. r. KOROŠCI

ŽIVIO TROBENTICE

Teško sem pričakovala ponedeljka, ker nam je učiteljica obljubila, da bomo šli na sprehod. Po poti je Klavdij videl metulja, ki je bil padel v vodo. Klavdij ga je potegnil na suho, a neroda je padel spet v vodo. Tedaj je Klavdij rekel grdo besedo. Učiteljica ni vedela, ali bi se smejala ali jokala.

Teško smo pričakovali, da pridemo do trate, kjer rastejo trobentice. Prišli smo do travnika, kjer smo lansko leto našli mnogo trobentic, toda letos jih ni bilo. Vsakdo je hotel prvi najti trobentico. Prvo sem našla jaz in vsi so bili malo jezeni. Damijana je majhna in če bi ji jaz ne bila dala trobentice, bi se bila zjokala.

Šli smo nato v Silvanov gozd, kjer je poseka in raste mnogo trobentic. Ko smo prišli tja, smo jih zagledali. Bilo jih je vse polno. Meni je tedaj spodrsnilo in padla sem na trobentice. Dora pa je zagledala gnezdo.

Tako je minila ura in vrnili smo se v šolo. Jaz in Leonora sva pozabili šopek v šoli. Naslednji dan so bile trobentice vse suhe in medve sva bili žalostni. Učiteljica naju je potolažila in rekla, da bomo naredili čaj.

Živio trobentice, ker oznanjajo pomlad.
Liviya Korošec
3. r. KOROŠCI

SRAKA NAS OBISKUJE

V bližini naše nove šole «stanuje» sra-ka Nanja. V prvih mesecih pouka se verjetno ni zavedala, da je v njeni bližini toliko otrok. Obiskovala je le vrtec, ki stoji pred šolo. Nekega jutra pa nas je presenetila s svojim «kra-kra». Ustavila se je na okenski polici in nas z zanimanjem opazovala. Takoj smo prenehali z vajo in smo se ji smejali. Tudi gospodična jo je gledala.

Sivočrna je, oči ima živahne in jih stalno obrača, s precej dolgim kljunom skuša ključvati v šipo in se jezi, ker ne more noter. Mi bi jo radi kar spustili v razred. Si mislite, kakšen živ-žav bi bil? Pa je kar vztrajna. Zdaj prihaja skoraj vsak dan. In mi jo seveda gledamo, tudi če se gospodična učiteljica jezi, ker pravi, da je že dovolj, da nas Nanja čaka po pouku

na ograji in nas celo spremlja do križišča.

Kadar se naveliča skakljati po naših okenskih policah in ne najde nobene odprtine, se preseli na okno tretjega razreda. Tam so ji nekega dne postavili ogledalo na okno. Da bi videli, kako se je jezila. Vedno išče kaj svetlega — pač kot sraka! Nekega dne je sedla na glavo gospe sluginje in jo čavsnila po ušesu, ker ji je hotela odnesti uhan.

Ta naša Nanja nas res lepo zabava.

Julijana, Majda, Vilma, Vesna,
Irenka, Anica, Egon, Franko,
Marko, Mauro in Renzo
Učenci 4. r. REPENTABOR

ZARADI POMANJKANJA PROSTORA BOMO PREOSTALE SESTAVKE OBJAVILI V PRIDODNI ŠTEVILKI GALEBA.

Uredništvo

KAKO SEM SMUČAL NA POKLJUKI

27. decembra smo z avtobusom odpotovali na zimovanje v Gorje pri Bledu. Na žalost ni bilo snega, da bi se lahko smučali, zato je vodstvo kolonije sklenilo, da se bomo naslednjega dne odpeljali na Pokljuko in tam ostali osem dni.

Drugo jutro se je to tudi zgodilo. Iz avtobusa smo izstopili pri Šport hotelu na Pokljuki in smo se takoj porazdelili v štiri skupine. V prvi skupini so bili najboljši, v drugi malo manj, v tretji boljši začetniki in v četrti pravi začetniki. Jaz sem šel v drugo skupino, v kateri nas je bilo trinajst. Takoj smo kupili karte in že nas je vlečnica vlekla proti vrhu smučarske proge. Spustili smo se navzdol v vrsti in delali plužno kristianijo. Potem spet na vlečnico in smučati.

V tečaju sem spoznal novega prijatelja Igorja Košuto. Bil je zelo simpatičen deček. Doma je iz Gorice. Smučal je zelo lepo. Večkrat sva se skupaj smučala.

Na Pokljuki je tudi majhna skakalnica. Večkrat smo se smučali tudi tam. Dnevi so hitro minevali. V spominu mi je ostal tudi Silvestrov večer. Vsakdo je dobil majhno darilce in pili smo tudi šampanjec. Zamaški so močno pokali in opolnoči smo si voščili novo leto. Spat sem šel ob treh.

Drugo jutro smo imeli tekmovanje. Tekmovali smo pri Jelki. Razveselil sem se, ko sem zvedel, da sem prvi.

Zadnjo noč pred odhodom se je zgodilo, kar sem si želel že prvi dan. Zapadlo je namreč 20 centimetrov snega. Na žalost pa smo morali zjutraj vzeti prtljago in se odpeljati z avtobusom. Na po-

vratku smo se peljali po novo zgrajeni avtocesti Vrhnika - Postojna in se tako vrnili domov v Trst.

Igor Škamperle
5. r. SV. IVAN

V ŠOLI

Letos obiskujem šolo v Boljuncu. Jaz stanujem v Trstu na Montebelu. Prvi razred sem opravila v Ul. Donadoni. Lansko leto sem obiskovala šolo v Borštu. Letos hodim v osnovno šolo v Boljuncu. V Boljuncu je lepo. Med novimi sošolci se počutim dobro, ker so pridni in dobri.

Nataša Kalin
3. r. BOLJUNEC

NAŠI PTIČKI

Mi imamo mnogo ptičkov. Večkrat opazujem, kako samica pita mladiče. Ko se jim približa s hrano, široko odpirajo kljunčke. Potem hrano požrejo. Mladiči so zelo majhni in lepi. Meni so zelo všeči.

Tudi jaz skrbim za ptičke. Večkrat jim dajem hrano. Samec zelo rad je solato, samica piškote, mladiči pa kruh, namočen v mleku. Zaprti so v kletki. So pod stopnicami. Ko hodim po stopnicah, čivkajo, ker me poznajo. Imam jih rad.

Pavel Starec
3. r. BOLJUNEC

NAŠI ZAJČKI

Doma imamo zajčke. Hrani jih babica. Poleti jih hranim tudi jaz. Dajem jim oves, otrobe, travo in seno.

Imamo dve samici, enega samca in še nekaj zajčkov. Niso plahi in se pustijo prijati.

Ko zrastejo, jih stric ubije. Meso je tako dobro in okusno! Meni najbolj ugaja zadnje stegno, sestrici pa glava.

Marina Alberti
3. r. BOLJUNEC

V GLINŠČICI

Stanujem v Boljuncu. Glinščiča je v zgornjem delu Boljunca. Tam sem se naučila plavati. Toda nisem se naučila sama, naučila me je prijateljica Lili, ki hodi že v srednjo šolo. Sedaj pa bom povedala, kako je bilo.

Stala sem na skali in Lili me je porinila v vodo. Nato je še sama skočila vanjo, da se mi ne bi kaj zgodilo. Hotela sem iti iz vode, ona pa me ni pustila. Tako me je naučila plavati.

Poleti hodim vedno v Glinščico. V Glinščici je cerkva, kamor hodijo ljudje na božjo pot. Bolj naprej je Botač. Pred Botačem je slap. Če hoče kdo iti v Botač, mora mimo slapa. Tu je zelo nevarno. Jaz se te poti ne bojim, ker sem je vajena.

Miriam Mauri
3. r. BOLJUNEC

NAŠA MUCA

Naša mucka se imenuje Piki. Je črna in bela. Rada spi. Rada hrusta kosti. Naučila sem jo hoditi. Imam jo zelo rada. Jaz jo tudi umijem. Mucke so zelo lepe.

Darja Sancin
3. r. BOLJUNEC

POLETI V GLINŠČICI

Jaz stanujem v Dolini, a hodim v boljunško osnovno šolo. Boljunec je v Bregu. Skozi vas teče reka Glinščica. Jaz se hodim večkrat poleti kopat vanjo. V njej sem se naučila tudi plavati.

Nekega lepega dne sem šla z babico v Glinščico. Ko sva prišli do vode, sva se slekli. Babica me je prišla za roke in me vodila v vodo. Ko sem bila v vodi do pasu, sem se zelo bala, da me bo spustila. Bolj ko sem se bala, manj me je držala. Ko sem vsa trepetala, me je babica spustila. Rešila sem se tako, da sem se prišla za skalo, ki je štrlela iz vode. Tako sem se naučila plavati.

Damjana Ota
3. r. BOLJUNEC

BILA SEM V VIETNAMU

V jesenskem večeru sem hodila po gozdu. Bil je hladen večer. V tihem vetru je šumljalo listje in mislila sem na nekaj lepega, nekaj krasnega. Tiste misli so osrečevale moje mlado srce.

Naenkrat sem v gozdu zaslišala nekod jok in stok... Kaj naj bi bilo? Za drevesom sem zagledala kuštravo glavico majhnega dečka. Počasi sem se mu približala. Skoraj sem se bala. Sama ne vem česa.

Deček me ni opazil. Jokal je in stokal in se niti za trenutek ni oddahnil. Ljubeče sem ga vprašala:

«Kakšno krivico so ti naredili, da se tako jočeš?»

Deček mi ni odgovoril, niti pogledal me ni. Kar naprej je jokal in stokal. Še sem ga vprašala:

«Kje je tvoja mati?»

Tedaj se je deček žalostno obrnil, si obrisal solze z roko in ihteč začel govoriti:

«Mojo mamo so odpeljali Južni Vietnamci v zapor. Bogue, če se bo kdaj vrnila! Ostal sem sam, brez sester in bratov. Niti očeta nimam več. Pridružil se je Vietkongovcem in včeraj so mi sporočili žalostno novico, da je padel. Sedaj veš, da sem ostal sam. Nimam strehe, pod katero bi se odpočil in brezskrbno zaspal. Moral bomo po svetu in si poiskati delo, če bom hotel živeti.»

Deček je znova začel jokati.

Z žalostjo v srcu sem ga zapustila, saj mu nisem mogla pomagati.

Znova sem hodila po gozdu. Listje ni več prijetno šumljalo. Nisem več mislila na nekaj lepega. Mojo mlado dušo je objela tema.

V daljavi sem še vedno slišala jok in stok in bi si bila najraje zatisnila ušesa. Pred seboj sem videla samo mrak. Mislila sem samo, da bo kmalu tema, kot je že bila v moji duši.

Anita Marušič
DOBERDOB

KAKO ME MAMA ZJUTRAJ ZBUDI

Vsako jutro me mamica zbudi ob pol osmih. Jaz ne morem takoj vstati, ker sem še zaspana, zato poprosim mamico, naj me pusti v postelji še pet minut. Ko pa se mama začne jeziti, skočim takoj iz postelje in stečem v kopalnico.

Najlepše je ob nedeljah, ker ni šole in lahko spim malo več. Prejšnjo nedeljo sem se zbudila precej zgodaj. Šla sem v mamino sobo in skočila k njej v posteljo. Začeli sva klepetati in mama se je pridružil še bratec.

Bilo je zelo lepo, a kmalu je začel očka praviti, da moramo vstati. Mi smo se delali, kakor da ga ne slišimo. Tedaj je očka šel v kuhinjo in se vrnil z loncem v roki. Rekel je:

«Če ne vstanete takoj, vas polijem!»

Mi smo hitro skočili iz postelje. Potem je očka obrnil lonec in ugotovili smo, da nas je opeharil, ker lonec je bil prazen. Vsi smo se zasmejali in stekli v kuhinjo na zajtrk.

Erika Slama
5. r. SV. JAKOB

POPRAVEK

V 4. številki Galeba je v rubriki **ŠOLARJI PIŠEJO** na strani 103 nastala neljuba pomota. Sestavek **KAKO SEM PREŽIVEL BOŽIČNE PRAZNIKE** je napisal **IGOR KAKOVIČ**, učenec 2. r. osnovne šole na **KATINARI** in ne Igor Saksida, kot je pomotoma napisano.

MOJE ŽELJE

Hodim v šolo na Katinaro. Izpred naše šole imamo lep razgled, ker stoji na hribčku. Kadar je jasno, vidimo preko morja tja daleč do Dolomitov.

V šoli se učimo mnogo predmetov. Me ni pa je najbolj všeč računstvo. Ko bom velik, bi rad postal pilot ali profesor. Ta dva poklica sta mi najbolj všeč.

Sedaj pa sem še majhen in se moram učiti. Vendar upam, da se bo vse to en-

krat zgodilo in da se bodo moje želje uresničile.

Ivan Gombač
3. r. KATINARA

ZGODOVINA NAŠE HIŠE

Hiša, v kateri stanujem, je stara 80 let. Ima eno sobo in kuhinjo. Prostori so nizki, ker so jih takrat tako delali. Soba ima eno okno, enako tudi kuhinja. Pred hišo je lepo dvorišče in še precej vrta. Polovica je za cvetlice, polovica na zelenjavo.

Nimam dosti povedati, ker je hiša tako majhna.

Maksimilijan Vecchiet
3. r. KATINARA

ZVEZEK PRIPOVEDUJE

V gozdu so rasla lepa drevesa. Nekega dne so prišli drvarji, jih posekali, naložili na tovornjak in odpeljali v tovarno. Tam so les predelali in odpeljali v trgovino. So potem izdelali zvezke. Zelo veliko nas je bilo. Načrtali so nam črte in dodali platnice. Tako izgotovljene so nas natorvorili na tovornjak in odpeljali v trgovino. Trгоvec nas je zložil na police in poleg dodal ceno.

Prišli so kupci, v glavnem matere z učenci. Mene je kupila Vivijana. Piše lepo. Včasih pade kakšna packa, vseeno pa sem vesel, da sem v torbici pridne učenke.

Katja Kjuder
4. r. KATINARI

PREŠERNOVA PROSLAVA

Osmega februarja praznujemo vsako leto Prešernov dan. Tega pomembnega praznika se spominjamo tudi na naši šoli.

Že nekaj časa prej smo se začeli učiti nekaj Prešernovih poezij. Vadili smo se vsak dan, da bomo lepše znali.

Osmega februarja smo na hodniku priredili proslavo. Na steno smo razobesili modro zaveso, nanjo pa obesili Prešernovo sliko. Okrasili smo jo z bršljanom, ki so ga bili prinesli učenci iz petega razreda. Pod sliko smo postavili mizico, jo pogrnili s prtom z narodnimi motivi in nanjo postavili vazo z rdečimi nageljni. Spreddaj smo se postavili učenci po razredih.

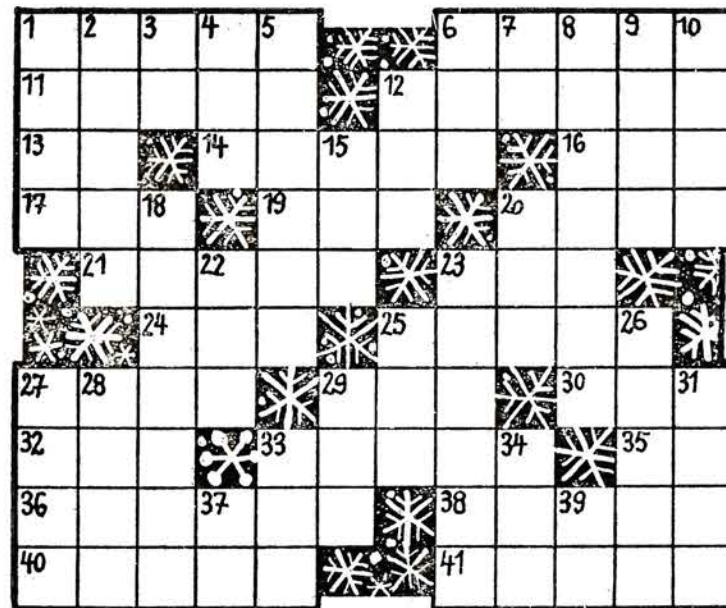
Po vrsti smo recitali o Prešernu. Naš razred je recitiral pesem «Orglar». Nekateri učenci so lepo povedali nekaj stavkov o pesnikovem življenju. Peti razred pa je podal prizor iz njegovega življenja ter pesem «Uvod h krstu pri Savici». Na koncu smo še vsi zapeli «Zdravljico».

France Prešeren je naš največji pesnik, ki je pisal najlepše pesmi.

Vivijana Lorenzi
4. r. KATINARI

ZA BISTRE GLAVE

KRIŽANKA

Vodoravno: 1. tatinska ptica (množina), 6. grški otok v Sredozemlju, 11. dan v tednu, 12. srednjeveški sluga, 13. reka v Sibiriji, 14. leposlovno delo, 16. ilovica 17. živalska mast, 19. mesto v Srbiji, 20. hišni čuvaj (3. sklon množ.), 21. utrdba na griču, 23. strelno orožje za puščice, 24. lepilo, 25. majhna reka, 27. čebelji samec, 29. nasprotno od grd, 30. pravoslavni duhovnik, 32. hodnik v rudniku, 33. pripadnik mongolskega nomadskega plemena, 35. grška črka, 36. pometač, 38. prebivalec Turčije, 40. rimski zgodovinar, 41. ljubezen v italijanščini.

Navpično: 1. na njem sedimo, 2. človek avtomat, 3. površinska mera, 4.

podredni veznik, 5. gospodar, 6. turško tatarski vladar, 7. mednarodna avtomobilska oznaka za Libanon, 8. aparat za projeciranje, 9. trup, 10. najmanjši delec snovi, 12. svojilni zaimsek, 15. nasprotje od vojne, 18. gora nad Zgornjo Trento, 20. steza, 22. oblika glagola biti, 23. vrtno orodje, 25. število, 26. največje slovensko pristanišče, 27. glavno mesto dežele Furlanije Julijske krajine, 28. italijanska prestolnica (orig.) 29. varuh domačega ognjišča pri Rimljanih, 31. postavimo jih na koncu stavkov, 33. prilašča si tujo lastnino, 34. žgana aromatična pijača, 37. osebni zaimsek, 39. grška črka.

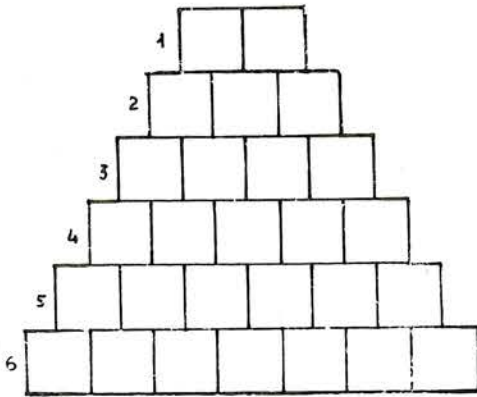
PIRAMIDA

1. predlog, 2. del tedna, 3. južno-ameriško gorovje, 4. jugoslovanski denar, 5. ljudstva, 6. družina, rodovina.

DVE UGANKI (Danilo Gorinšek)

Ni krojač, na vsak korak
pa škarje s sabo ima,
čudak je velik, saj samo
nazaj hoditi zna.

Balonček zlat nekje visi,
več dni se včasih debeli,
potem pa hujša nekaj dni,
da ga sploh videti več ni.

Rešitev ugank pošljite najkasneje do 10. v mesecu na naslov: Uredništvo GALEBA — Lojze Abram, Ul. G. Amendola 12 — 34134 TRST.

REŠITEV UGANKE IZ 4. ŠTEVILKE

KRIŽANKA — Vodoravno: 1. kralj, 5. ko, 7. vino, 11. oj, 12. samotar, 15. rob, 16. pas, 18. povest, 20. iver, 22. borovec, 24. teran, 25. nos, 26. O.Ž., 27. ac, 28. diktirati, 31. radij, 32. zagorel, 33. car, 34. maslo, 35. Apo. **Navpično:** 1. kopitar, 2. rjavec, 3. les, 4. jaz, 5. kolonija, 6. OT, 8. Irec, 9. nos, 10. obtežilo, 13. apostol, 14. rov, 17. ser, 19. vedro, 21. radar, 23. rok, 26. otep, 28. dim, 29. Igo, 30. ara, 31. Ra.

MAGIČNI KVADRAT — Vodoravno in navpično: 1. vzrok, 2. zloba, 3. rojak, 4. obala, 5. kakav.

SKRIT PREGOVOR — 1. polena, 2. oblast, 3. novica, 4. šepetanje, 5. narava, 6. medica, 7. spored, 8. mladič. Dodatne črke dajo pregovor: Ena lastovica še ne naredi pomladi.

POSETNIČI — Jana Knes goji sanjanje Janko Graskar pa se je smučal v Kranjski gori.

REŠITVE SO POSLALI: Barbara Žerjal, Silvano Bressani, Damijan Bressani, 5. r. NABREŽINA. Andrej Pupis, 3. r. SESLJAN. Loredana Leghissa, Majda Peric, 3. in 4. r. MEDJA VAS. Mavricij Ciocchi, 5. r. TREBČE. Helena Hlabjan, Florjan Žerjal, Franko Pečar, Dejan Kozina, Cinzia Sancin, Sergij Kraljič, Marina Corsini, Silvana Sancin, Ksenija Slavec, Mojca Svab, 3. in 5. r. DOLINA. Adrijana Kuret, David Zagar, Fabij Scroccaro, 5. r. BORŠT. Natalija Gabrovec, 5. r. MAVHINJE. Marko Piščanc, 4. r. REPENTABOR. Ivo Glavina, Dario Olenik, 4. in 5. r. KATINARA. Norina Dobrila, 2. r. RICMANJE. Miran Visintin, 5. r. RANDACCIO - GORICA. Valentina Vidali, 3. r. OPČINE. Mauro Marsetič, Adrijan Marsetti, Moreno Grison, Branko Kofol, Astrid Marsetti, Malvina Coloni, 3., 4. in 5. r. DOMJO. Tanja Vecchiet, 4. r. DONADONI. Pavel Starec, Eleonora Kocijančič, Damijana Ota, Miriam Mauri, Rozana Klun, Emanuela Prašelj, Sabina Germani, Pavel Vidali, Marina Alberti, Darja Sancin, 3. r. BOLJUNEC. David Roici, Fulvij Jurinčič, Franko Cunja, Sergij Stanič, 4. in 5. r. SV. ANA. Aleksander Petaros, Barbara Saksida, Igor Kakovič, 2. r. KATINARA. Ingrid Vigini, 5. r. DONADONI.

IZZREBANI SO BILI IN DOBE NAGRADO: Sabina Germani, 3. r. BOLJUNEC; Majda Peric, 4. r. MEDJA VAS; Mavricij Ciocchi, 5. r. TREBČE; Natalija Gabrovec, 5. r. MAVHINJE.